

VISIE VAN DE VVC M.B.T. HET NIEUWE STEUNPUNT

De VVC pleitte, sinds het wegvallen van Locus, voor de oprichting van een nieuw steunpunt dat het lokale cultuurbeleid, waarvan cultuur- en gemeenschapscentra onderdeel zijn, ondersteunt, stimuleert en inspireert. De VVC is dan ook **tevreden dat het nieuwe steunpunt er effectief komt.**

De opdracht van dit steunpunt is breder dan enkel de ondersteuning van lokale, culturele spelers, maar heeft specifiek de opdracht om het bovenlokale niveau verder te ontwikkelen en in kaart te brengen. Daarnaast zal het steunpunt, in het licht van het decreet bovenlokale cultuurwerking, ook inzetten op de verdere operationalisering van het begrip transversaliteit.

De VVC wenst hier drie bedenkingen bij te formuleren.

1. Om het bovenlokale niveau vorm te geven moeten lokale, culturele spelers zich individueel voldoende empowered voelen. Inzetten op het bovenlokale niveau impliceert een extra inspanning zowel door cultuurwerkers, als lokale besturen. De VVC vraagt daarom expliciete aandacht voor de ondersteuning van lokale, culturele, spelers, waaronder de cultuur- en gemeenschapscentra. **Het bovenlokale kan immers maar vorm krijgen als er sterke lokale spelers zijn.** Het impliceert dat er voldoende aandacht uitgaat naar hun ondersteuningsnaden.
2. **Cultuurcentra hadden al altijd een bovenlokale opdracht.** De VVC vraagt om de expertise en kennis die ze hierbinnen al opdeden maximaal te erkennen en mee te nemen in de werking van het nieuwe steunpunt. Dialoog en regelmatig overleg met de sector is daarbij van essentieel belang. Daarenboven zijn de cultuur- en gemeenschapscentra zoekende naar hoe ze hun bovenlokale context in hun sterk veranderde beleidscontext verder vorm kunnen geven en uitbouwen. Begeleiding vanuit het steunpunt is daarbij onontbeerlijk.
3. Het **DNA van de cultuur- en gemeenschapscentra** wordt gekenmerkt door **transversaliteit**. In hun werkingen komen verschillende domeinen en sectoren samen, raken ze elkaar aan, verstrengelen ze met elkaar en beïnvloeden ze elkaar. De sector is vragende partij om het begrip transversaal verder uit te puren in hun praktijk en zoekt hierbij ondersteuning op maat.

Het nieuwe decreet bovenlokale cultuurwerking en de werking van het steunpunt biedt kansen voor de cultuur- en gemeenschapscentra om bepaalde items verder uit te puren, passend in het kader van het nieuwe decreet. Maar daarnaast wil de VVC vragen om bij de werking van het steunpunt ook **voldoende aandacht te hebben voor sectorspecifieke zaken.**

De VVC nam op vraag van haar leden en van andere bovenbouworganisaties taken op zich die breder gaan dan zijn belangenbehartigende taak. Het betreft initiatieven omtrent het spreidingsvraagstuk, de organisatie van collegagroepen waaronder diversiteit, communicatie, jeugdprogrammatoren, niet-versterkte muziek, jazz, zakelijk overleg, werkgroep film, de organisatie van inspiratiemomenten tijdens de VVC-dagen en het inzetten op de zichtbaarheid van de cultuur- en gemeenschapscentra en hun werkingen. Deze zaken zullen **niet meer door de VVC opgenomen** worden in de toekomst, maar blijven wel noodzakelijk en waardevol voor de sector. **De VVC en haar leden verwachten dat deze initiatieven een plaats krijgen binnen het nieuwe steunpunt bovenlokale en lokale cultuurwerking.**

Met de gemeenteraadsverkiezingen in aantocht, weet de VVC dat er heel wat vragen zullen zijn over de **samenstelling van de beheersorganen** van de cultuur- en gemeenschapscentra en daarmee samengaan de vragen. De VVC vraagt dat het steunpunt hierbij het eerste aanspreekpunt is en voorziet in de nodige begeleiding en kennis.

Een ander aandachtspunt waar de VVC niet kon en niet kan op inspelen, maar waar de nood hoog is, is de **ondersteuning van mensen die nieuw zijn in de sector**. Een starterscursus of kennismakingsmoment met de bredere culturele sector is een noodzaak om het totale plaatje te zien waarin gewerkt moet worden. Dit zou eveneens **het transversale werken stimuleren**. Men moet eerst weten wat er allemaal bestaat voordat men de samenwerking en kruisbestuivingen kan gaan opzoeken.

Sinds de uitholling van het decreet lokaal cultuurbeleid wordt de sector geconfronteerd met de vraag **wie ze zijn als cultuurhuis**. Er is geen decreet meer die dit voorschrijft en elk huis zal in dat verhaal zijn eigen weg bewandelen met eigen keuzes en (lokale en bovenlokale) accenten. Het betekent nog meer diversiteit in de sector van de cultuur- en gemeenschapscentra. Daarenboven wordt ook voor andere, bijvoorbeeld meer sociaal gerichte en diepgaande educatieve opdrachten, gekeken naar de werkingen van cultuur- en gemeenschapscentra. Met acties op maat van hun omringende gemeenschap spelen onze huizen zo in op maatschappelijke veranderingen. Door dit creatief en flexibel aan te pakken, lukt het om die hybride werking steeds meer in de praktijk te brengen. Toch blijft de vraag zich stellen over **wat hun kernopdracht is**. Om dit meer helder te krijgen en te onderzoeken waar in al die diversiteit hun gemeenschappelijkheid zit, is de sector vragende partij voor **een traject dat focust op die nieuwe identiteit van de cc's en gc's**. De VVC wenst in dit traject de prioritaire partner te zijn.

Binnen een bovenlokaal verhaal denkt de VVC ook aan het begrip **internationalisering**. Momenteel is de kennis over de mogelijkheden om internationaal (samen) te werken te beperkt en gebeurt het bijgevolg te weinig in onze sector. We vragen dat het lokale niveau gestimuleerd wordt door het nieuwe steunpunt om een meer internationale bril op te zetten bij de werking van de cultuur- en gemeenschapscentra.

Organisatie van het steunpunt

De VVC vraagt dat er bij de oprichting van het steunpunt en het samenstellen van het beheersorgaan en/of adviesorgaan **draagvlak wordt gecreëerd bij de sector van de cultuur- en gemeenschapscentra**. Uit het verleden blijkt dat dit erg belangrijk is voor de **perceptie van de organisatie**. De sector moet zich kunnen (h)erkennen in de vertegenwoordiging van hun werkdomein in de structuren van de nieuwe organisatie. Dit kan zowel gerealiseerd worden op bestuurdersniveau, in daartoe specifiek opgerichte adviesgroepen en/of door het personeel van het nieuwe steunpunt. Het kan ook mogelijk gemaakt worden door **structureel overleg te organiseren tussen het steunpunt en de VVC**. Zo is er een directe lijn met het veld van de cultuur- en gemeenschapscentra.

Hoewel de uitstraling en het werkdomein van de cultuur- en gemeenschapscentra groot is, is het speeldomein van de culturele wereld klein. De VVC hoopt dat er niet te rigide wordt omgesprongen met personen die binnen de sector actief zijn en er actieve mandaten opnemen wanneer deze personen bijvoorbeeld ook in aanmerking komen om een bijdrage te leveren bij de oprichting en/of

werking van het steunpunt. **Engagement en visie zijn bepalende elementen om iemand te selecteren, niet zijn specifieke achtergrond of lopende mandaten.** In dat licht is de VVC steeds bereid om input en suggesties te geven.

Aandachtspunten om in het achterhoofd te houden

- De dreigende financiële verarming van onze sector na de inkanteling en niet-indexering van de sectorale subsidies
- De wankel en binnenkort misschien onbestaande band tussen de cultuur- en gemeenschapscentra en het Vlaamse niveau. Met welk instrumentarium kan Vlaanderen nog bijsturen in onze sector? Momenteel lijkt dit enkel het decreet bovenlokale cultuurwerking te zijn. De verwachtingen omtrent dit decreet zijn daarom groot, het budget is klein. En hierbij aansluitend: welke opdrachten ten aanzien van de cultuur- en gemeenschapscentra kan en wil het departement CJM nog opnemen?
- Het gebrek aan goede monitoring van onze sector. Hoe de sector cijfermatig realistisch weergeven en wie zal deze opdracht opnemen? Het steunpunt of de administratie?

De VVC wil in de toekomst in een constructieve wisselwerking samenwerken met het nieuwe steunpunt. We kunnen elkaar helpen ten voordele van de sector en de ontwikkeling van het bovenlokale niveau. Ondanks het wegvallen van de Vlaamse subsidies blijft de VVC professioneel en resultaatgericht inzetten op het vertegenwoordigen van zijn leden, in sterk partnership met zijn leden. Samen vergroten we onze slagkracht om het grootste podium van Vlaanderen en zo veel meer op de kaart te zetten.